

Blikvangers

Met enige regelmaat verschijnen er publicaties die (mede) geschreven zijn door medewerkers van EDventure, LOPON² of SLO. Deze publicaties zijn - tenzij anders vermeld - gratis te downloaden. Onderstaand treft u een overzicht van de meest recente publicaties.

Leerstoflijnen lezen beschreven

Door: A. Oosterloo en H. Paus

Uitgave: Enschede, 2010

De invoering van het Referentiekader taal en rekenen stelt het basisonderwijs voor de vraag langs welke weg de eindniveaus 1F en 1S/2F te bereiken zijn. Hoe is de opbouw van de leerstof voor de verschillende domeinen over de groepen 1 tot en met 8? Welke didactiek is geschikt om die leerstof in de verschillende groepen aan de orde te stellen?

De publicatie *Leerstoflijnen lezen beschreven* van Anita Oosterloo en Harry Paus maakt onderdeel uit van een serie van vier publicaties, elk over één van de domeinen van het taalonderwijs. Dit boek bevat leerstoflijnen voor het leesonderwijs die leiden naar het fundamenteel niveau voor het eind van de basisschool 1F en het streefniveau 1S. De lijnen worden uitvoerig verantwoord en de auteurs geven karakteristieken van het leesonderwijs in de groepen 1/2, 3/4, 5/6 en 7/8.

Taalbeschouwing

Een inventarisatie van empirisch onderzoek in basis- en voortgezet onderwijs

Door: H. Bonset en M. Hoogeveen

Uitgave: Enschede, 2010

In deze publicatie geven de auteurs een overzicht van het empirisch onderzoek in de afgelopen veertig jaar, in het Nederlandse en Vlaamse primair en secundair onderwijs. Het betreft de vijfde literatuurstudie binnen het project Het Taalonderwijs Nederlands Onderzocht (HTNO).

Bonset en Hoogeveen omschrijven het domein Taalbeschouwing en beschrijven vervolgens het onderzoek naar traditioneel grammaticaonderwijs (zinsontleding en woordbenoeming), alternatief grammaticaonderwijs (bijvoorbeeld zinsopbouwonderwijs), geïntegreerd taalbeschouwings- en taalvaardigheidsonderwijs, en taalkundeonderwijs.

Daarbij komen vragen aan de orde als: heeft grammaticaonderwijs effect op de taalvaardigheid van leerlingen? Heeft het onderwijs in de moderne vreemde talen baat bij grammaticaonderwijs binnen het eerstetaalonderwijs? Is taalkundeonderwijs in de bovenbouw haalbaar en wenselijk?

Ook wordt beschreven wat leerkrachten in de praktijk doen aan taalbeschouwingsonderwijs, en wat leerlingen op dit gebied presteren aan het einde van het basisonderwijs.

Vakken in samenhang

Een digi(bord)boek voor samenhang tussen kunstzinnige oriëntatie, taal en wereldoriëntatie.

Door: I. Roozen, A. Oosterloo, M. Klein Tank

Uitgave: Enschede, 2011

Vakken in samenhang is een digi(bord)boek voor samenhang tussen kunstzinnige oriëntatie, taal en wereldoriëntatie. In deze publicatie staat de vraag centraal hoe leraren kunnen werken aan samenhang tussen vakken en hoe een digi(bord)boek daarbij als hulpmiddel gebruikt kan worden. De publicatie geeft een beschrijving van de manier waarop een school gewerkt heeft aan de samenhang tussen kunstzinnige oriëntatie, taal en wereldoriëntatie, vanuit een cultureel thema. Daarnaast bevat de publicatie een aantal instrumenten om een thema voor te bereiden en uit te voeren, en om de verschillende activiteiten te verbinden aan kerndoelen en het Referentiekader taal. Ook staan er tips in voor het gebruik van het digi(bord)boek. Het digi(bord)boek van de projectschool is als voorbeeld te downloaden via www.slo.nl/primair/themas/samenhang. Daar is ook een voorgestructureerd leeg digi(bord)boek te vinden en de genoemde publicatie met handreikingen.

Bijvoorbeeld

Exemplarische opleidingsdidactiek voor taalonderwijs op de basisschool

Door: B. van der Leeuw & J. van den Hauwe (red.), E. Moonen, I. Pauw, A. Schaufeli

Versijning: augustus 2011

In opdracht van het Landelijk Expertisecentrum Opleidingen Nederlands en Diversiteit (LEONED) ontwikkelt een groep Vlaamse en Nederlandse opleiders een exemplarische opleidingsdidactiek voor taalonderwijs op de basisschool. Zij hebben op verschillende opleidingen goede praktijken verzameld en volgens een heldere structuur beschreven. Daarbij staat de samenhang tussen de professionele taalvaardigheid en de vakdidactische deskundigheid van aanstaande leraren centraal. In lessen op de opleiding vormt de eigen taalvaardigheid van studenten het startpunt: deze wordt in taalactiviteiten op eigen niveau aangesproken en geoefend. Via een aantal denkstappen, analyse- en ontwerp opdrachten wordt vervolgens de link gelegd naar de taaldidactiek op de basisschool. Deze exemplarische opleidingsdidactiek kent zeven stappen; een aantal van die stappen doet de student onder begeleiding van de taaldocent, andere voert hij zelfstandig (eventueel met medestudenten) uit.